

“LICHTEND VOORBEELD”

***Aanzet tot een goed milieu, energie-en klimaatbeleid
in de gemeente de Fryske Marren.***

Fractie van de PvdA DFM

Voorwoord:

Het goed omgaan met het milieu in onze gemeente, staat al een aantal jaren op de gemeentelijke agenda. In het klimaatakkoord van Parijs 2020-2050 zijn afspraken gemaakt die ons als verplichten na te denken over hoe om te gaan met het klimaat, de energie, het milieu en een duurzame samenleving ook in onze gemeente, dit om onze planeet leefbaar te houden voor de toekomstige generaties en wordt van de (gemeentelijke) overheid, verwacht maatregelen te nemen om ons te beschermen tegen de gevolgen van bv. de klimaat-verandering en het energievraagstuk.

In het coalitieprogramma “De toekomst temjitte” van CDA ,VVD, PvdA en GroenLinks, staat een duidelijke doelstelling.

“In deze Raadsperiode moeten wij als gemeente invulling gegeven hebben aan onze lokale energiestrategie. In de transitie naar een meer duurzame samenleving is draagvlak onmisbaar want samen moeten we het doen.”

Reden voor ons als PvdA-Fractie van de gemeente De Fryske Marren, haar ideeën om te komen tot een nog meer duurzame gemeente, aan het College van de gemeente aan te bieden.

PvdA Fractie DFM

Wietze de Haan

Voorzitter.

***Aanbieding ideeën inzake aanpak Energiestrategie
Gemeente De Fryske Marren welke voldoen aan de eisen die
het klimaatakkoord van Parijs stelt.***

Het coalitie-akkoord De toekomst temjitte 2019-2022 van CDA, VVD, PvdA en Groenlinks spreekt o.a. over het klimaatakkoord Parijs 2020-2050 en de gemeentelijke aanpak daarbinnen, het volgende:

“In het Klimaatakkoord Parijs 2020-2050 zijn internationale afspraken gemaakt om de uitstoot van broei kasgassen te verminderen en daarmee de verdere opwarming van de aarde tegen te gaan.

Deze en andere recente nationale- en internationale afspraken willen we waar mogelijk vertalen naar gemeentelijk beleid, door de Duurzaamheidsnota 2013-2030 te actualiseren. Een belangrijke uitdaging, die in het kader daarvan op ons pad ligt, is de REGIONALE ENERGIE STRATEGIE (RES) en daarmee samenhangend de warmte-transitieplannen.

In deze raadsperiode moeten we als gemeente invulling gegeven hebben aan onze lokale energiestrategie. Hiermee laten we zien hoe we kunnen voldoen aan de taakstellingen op het gebied van hernieuwbare energieopwekking en energieverbruik.

De gemeente stimuleert het ontstaan van lokale energie coöperaties(zonneweides en windturbines) waaraan burgers kunnen deelnemen. We stimuleren vooral ook de samenwerking tussen de gemeente en coöperaties.”

Een aantal voorbeelden om hier invulling aan te geven worden in het coalitieakkoord” De toekomst temjitte 2019-2022”, genoemd. De gemeente geeft het goede voorbeeld als het om het klimaatbeleid gaat. De gemeente schept randvoorwaarden, is aanjager en stimuleert.

Voor de uitvoering van het gemeentelijk klimaatbeleid is binnen het college een (coördinerend) klimaatwethouder aangewezen.

Reeds eind 2018 is door PvdA, Groenlinks en de Burgerpartij een motie ingediend en aangenomen in de raad van De Fryske Marren.

Daarin wordt uitgesproken dat de door het Rijk aan de gemeenten opgelegde regierol voor het maken van Warmte-transitieplannen een goede zaak is en dat onze gemeente er aanvullend naar streeft om per buurt/kern de bewoners te stimuleren om zelf een energie-coöperatie te laten oprichten; dat zij medefinancier kunnen worden van de gekozen oplossing en daardoor gelijktijdig mede-eigenaar zijn en dus meedelen in de uiteindelijke financiële baten;

Het College werd daarbij verzocht hieraan voortvarend uitvoering te geven en de Raad periodiek op de hoogte te houden van de voortgang en resultaten.

Aandachtspunten voor het College van de Gemeente De Fryske Marren bij de voorbereiding van een energiestrategie die voldoet aan de eisen die het klimaatakkoord van Parijs stelt.

Door de PvdA is beoordeeld op welke wijze een impuls kan worden gegeven aan de verdere uitbouw van de energie- transitie binnen de gemeente De Fryske Marren en heeft een 10-puntenplan opgesteld wat kan worden gebruikt voor de verdere ontwikkeling van die energie-transitie.

Opwekking van duurzame energie:

In het overkoepelend overleg van gemeentes met de provincie kan ingebracht worden dat er behoefte is aan ondersteuning van lokale energie coöperaties door een in te stellen organisatie op provinciaal niveau die dat biedt, zodat niet in iedere gemeente het wiel uitgevonden hoeft te worden.

Het belangrijkste is dat er een goed draaiende ondersteuningsstructuur komt, waar uiteindelijk alle Friese gemeenten in participeren. Een groeimodel kan worden ontwikkeld. Het college zou daar samen met de Vereniging van Friese Gemeenten (VFG) het voortouw in kunnen nemen.

De Vereniging de Friese Gemeenten (VFG) zou coördinerend afstemmend en initiërend kunnen zijn in een gezamenlijke en/of gemeenschappelijke aanpak waar het gaat om energietransitie.

De Gemeente kan zelf het voortouw nemen om in overleg met haar inwoners een gemeentelijke energiestrategie te ontwikkelen waarin samen met bewoners gezocht wordt naar de beste lokaties voor energieopwekking met als uitgangspunt:

- 1) Lokaties die naar aard en schaal passen bij het ... landschap
- 2) Wordt gedragen en mee uitgewerkt met .... omwonenden.
- 3) Het zoeken naar meerwaarde en multiply (Bv . ... koppelen aan transitie van Landbouw en Natuur)

In dat verband kan worden geleerd van de aanpak van de Gemeente Heerenveen.

1. De target voor opwek-locaties zou boven het elektriciteitsgebruik in de gemeente moeten liggen om te zorgen dat De Fryske Marren niet met aanwijzingen van de Provincie of het Rijk te maken krijgt. Maw. de gemeente zou hier zelf de regie moeten pakken.

Het oude voorstel om windmolens langs het Margrietkanaal te zetten is een goed voorbeeld voor een locatie die zoden aan de dijk zet. Waarschijnlijk zijn er in de gemeente maar zeer beperkt locaties die landschappelijk inpasbare grootschalige zonneweides opleveren.

2. Het College en de Raad zouden bij deze plannenmakerij samen moeten optrekken om te voorkomen dat ze in het beslis traject stranden. Periodieke afstemming is van belang.

3. Investeerders voor deze locaties zouden aan de “voorkant” voorwaarden voor vergunning verlening mee moeten krijgen, bv dat ze moeten voldoen aan de voorwaarde dat burgers van de gemeente en met name omwonenden op een veilige manier minimaal 50% financieel participeren.

Besparing van energie:

4. De inzet van Tuk Wenjen heeft een doel nodig: bv dat door alle particuliere woning-eigenaren een energiescan gemaakt is, met als doel dat elk jaar voor een nader te bepalen aantal inwoners een woningverbeterplan kan worden uitgevoerd.

5. Met de Woningcorporaties in de gemeente De Fryske Marren worden prestatieafspraken gemaakt over de verduurzaming van hun woningen. Daarbij zijn de landelijke afspraken, het vertrekpunt.

6. De gemeente de Fryske Marren wil graag koploper zijn in het verduurzamen van de woningen van de cooperaties en streeft er naar dat:

- 1) Alle woningen in 2030 het energie label A .. hebben.
- 2) Er 500 woningen energie neutraal zijn.

7. Een beleid richting bedrijven dient handen en voeten te krijgen. Daarvoor moeten in overleg met het bedrijfsleven plannen ontwikkeld worden. Uitgangspunt daarbij is dat in alle omgevingsvergunningen afspraken worden gemaakt over de aanpak van energie besparingen. Bedrijven op een bedrijfsterrein moeten worden gestimuleerd om gezamenlijk met een adequaat energiebesparingsplan te komen.

Monitoring van de resultaten:

8. De Gemeente zou een dashboard kunnen ontwikkelen om jaarlijks de voortgang te monitoren.

Maandelijks publicatie van de resultaten op het gebied van energie aanpak in de plaatselijke bladen kan stimulerend werken om de inwoners bij het onderwerp te blijven bepalen.

Als algemene opmerkingen worden nog toegevoegd:

Het Warmteplan, vervoer, uitstoot CO₂ door de landbouw, problemen veenweide gebieden zijn onderwerpen die zeer van belang zijn bij klimaatbeleid maar in dit stuk (nog) niet meegenomen.

Het is van belang te weten dat volgens het Landelijk Klimaat Akkoord, voor 2030 dat de gemeente, inwoners deelgenoot laat worden in de energie-corporaties.

Ook van belang is het feit dat de gemeente moet aangeven hoeveel laadpalen er in de gemeente zullen komen.

De gemeente kan op een site opzoeken hoeveel opwek vermogen er naar verwachting bijgeplaatst moet worden, volgens onze inzet zouden ze daarboven moeten gaan zitten om te voorkomen dat locaties door andere overheden worden aangewezen.

De gemeente moet actief MKB bedrijven benaderen of ze voldoen aan de informatieplicht wat betreft energiebesparing (waarbij ook regels gelden voor de energiebesparende maatregelen die getroffen moeten zijn). Het zou interessant zijn om te weten of dit al gebeurt.

Dit stuk kan worden gezien als een handvat bij de verdere ontwikkeling van energie-transitie in de gemeente De Fryske Marren.

De PvdA Fractie DFM